

Protokoll vid Vätternvårdsförbundets Samförvaltning Fiske 2023-03-02 på Olshammargården, Askersunds kommun, Örebro län.

1. Mötets öppnande

Ordförande Annica Magnusson förklarade mötet öppnat.

2. Upprop

Samtliga mötesdeltagare ropades upp av ordföranden.

3. Förslag till dagordning

Punkt 11 och 12 föreslås byta plats.

Dagordningen godkändes med de föreslagna ändringarna.

4. Val av justeringsperson

Anders Rockler föreslogs som justeringsperson.

Anders Rockler valdes till justeringsperson

5. Föregående protokoll

2022-10-27, justerat och utlagt på hemsidan.

Samförvaltningen godkänner protokollet.

6. Informationspunkt: Brukarorganisationerna rapporterar

- **Sportfiskarna**
 - Romtäkt på harr kombinerat med märkning. Gäddyngelinventering åt jönköpings kommun i gröna hamn, domneåns mynning och lillån bankeryd. Biotopkartering Habo kommun. Fluguttring av harr till hösten.
- **Yrkesfisket:**
 - Årsmöte i mitten på mars, SLU och Lst inbjudna. Förvaltningsplanen het fråga i om ökat fokus på fiske för livsmedelsförsörjning. Trender i fiske, gott om siklöja, dock liten fisk, verkar gått djupt under leken i år. Gott om lake, 70 kg lake på 1000 m nät vid sikfiske.
- **Fiskevattenägarna:**
 - Inget nytt.
- **Fritidsfisket:**
 - Veldig lite aktivitet, årsmöte blir i april. Ingvar kommer lämna samförvaltningen efter detta möte.
- **Fisketurism:**
 - Mycket bra fiske på alla riktade arter i hela sjön (röding, öring, lax). Fler gäddor fångas, mindre storlekar också.
- **Turism:**
 - Nationell cykelled runt vättern, förstudie med avrapportering till hösten. Förstudie för turistväg runt vättern. Nätverket runt vättern, nya numret på gång, pilgrimsvandring runt vättern i samarbete med svenska kyrkan, tema hållbarhet och vatten.

7. Informationspunkt: Nytt från Länsstyrelserna

- Samordningsmöte med Lsts nästa vecka.
- Märkningarna pågår. SLU håller på att analysera rödingdata. Samtliga loggrar ska tankas ur en gång under året, byte av batterier osv. Harr ska fortsätta märkas plus ett par ytterligare mottagare. Eventuellt märka mer lax under året med syfte att undersöka överlevnad efter återutsättning. För öring ska första data tas in och sen börja analyseras. Märkning av gädda i munksjön och huskvarnaån i samverkan med SLU och sportfiskarna.
- BKD röding, 4% var smittade (50 analyserade fiskar).

- Mycket svamp på öring under leken i många vattendrag. Samtal med SVA om att gå vidare med studier kring detta.
- Upphandling av lax samt utvärdering av laxutsättningarna. 20 000 G-lax är planerat för utsättning i vår.
- Tillsynen har bytt personal på LSt, fördjupad samverkan med Lst-O som kan hjälpa till under intensiva perioder. Nya skyltar runt Vättern, kommer se annorlunda ut jämfört med idag.
- Tillsyn 2022, 60 tillfällen, 900 kontroller. Regelefterlevnaden ser ut att förbättras för varje år. Förändringarna i allmänhetens kräftfiske har bidragit till utvecklingen. Kommentar, fortsatt illegalt kräftfiske i Huskvarna, borde tas tag i, Lst återkommer till Ingvar om detta.
- Lekfiskräkning öring har standardiserats och möjlighet till arvode kommer finnas till hösten. Digitala protokoll likt harr har tagits fram. Utvärdering gjord och finns publicerad.
- Kommunikationsarbetsgruppen satsas på, mer under punkten arbetsgrupper.
- NAP, nulägesbeskrivning varit ute på remiss, många synpunkter som ska inarbetas, ska vara klart till 1 april. Nästa steg målbildsanalys. Uppdaterad smoltmodell snart klar. Också arbete med att precisera målen i bevarandeplanen.
- Alla dispenser går ut vid halvårsskiftet, arbete pågår med att förnya dessa pågår, nästan alla ansökningar inne. Fiskbarometern från SLU viktigt underlag ihop med flera.
- Licenser ansöks fortsatt, ingen ambition att öka antalet. Eventuellt övertagande av en licens.

8. Informationspunkt: Nytt från SLU

- Översyn av datainsamling i alla stora sjöarna (miljöövervakning), kommer rapport kring detta. Tittar på samtliga typer av fiskövervakning från nätprovfisken till hydroakustik. Tittar också på möjligheterna att minska dödligheten i övervakningen. Förslag årlig övervakning med nät och hydroakustik. Kräfta bör ske årligen men inte alla lokaler alla år för att få in fler lokaler, ska synkas med Lsts

kräftprovfisken. Ska lämnas synpunkter från Lst, yrkesfisket med flera innan den publiceras på HaV.

- Förvaltningsmål för förvaltade arter, tittar på lämpliga sätt att ta fram förvaltningsmål för olika arter, kopplar till revideringen av förvaltningsplanen.
- Nationell prio av insamling av kunskap på fritidsfiskets område, reviderad rapport, senast gjord 2018. Lst lämnar gärna synpunkter på denna. Innehåller metodik för allmänhets fiske på kräfta samt för röding i fritidsfisket.
- Siklöja, åldersläsning pågår, samla in ytterligare siklöjor från YF inom ramen för siklöjedispenserna.
- Motalaöring kvar i damm på hallandsåsen? Är det så vore det bra att få in genetiska prover därifrån.

9. Informationspunkt: **Förvaltningsplan fisk och fiske Vättern**

- Reviderad tidsplan, skjuts fram ett halvår ungefär. Fastställning årsstämma nästa år eller styrelsemöte.
- Tidigare diskuterat mål och riktlinjer, nästa samförvaltningsmöte diskutera åtgärdsförslag.
- Hittills två fysiska och ett digitalt möte med brukare för diskussioner kring riktlinjerna samt förvaltningsmålen. I Hjo var det flest deltagande men hyfsat med synpunkter från övriga möten också.
- Bedömning av uttagspotential för olika arter fick ges synpunkter på vid mötena.
- Arternas betydelse för olika kategorier brukare fick bedömas på mötena och även en framtidspaning för utvecklingen av betydelsen om 10 år.
- Hade varit bra om motsvarande möten hade kunnat hållas med förvaltande myndigheter och SLU.

10. Informationspunkt: **PFAS i Fisk (saluföring)**

- Nya gränsvärden för PFAS-4 från 1 januari 2023.
- Artspecifika värden för röding, abborre, sik, lax, öring, gädda, lake, kräfta.

- SLV:s kontaminantprogram behöver utökas.
- ALARA-principen.
- EFSA ska göra en risk/nytto-analys vilket kan justera gränsvärden senare.
- Övervakning av PFAS i fisk och dricksvatten sker kontinuerligt i Vättern för att följa utvecklingen över tid.
- Diskussioner om vi ska göra fler riktade provtagningar för fler arter.
- Åtgärdsbehov kommer lyftas i revideringen av vattenvårdsplanen.

11. Informationspunkt: Nytt från HaV & Jordbruksverket

- Havs- och vattenmyndigheten:
 - Beståndsövervakning beställning hos SLU för översyn (se punkten 8).
 - EU:s kontrollförordning väntas på för att ta frågan om övervakning/rapportering inom fritidsfisket vidare.
 - Regeringsuppdrag översyn av nationella förvaltningsplanen för storskarv, rapportering hösten 2024. Underlag för regionala förvaltningsplaner.
 - Europeiska inlandsfiskeorganisationen inom FAO jobbas det också med skarvfrågan. Kommer tas med i ovanstående.
 - Regeringsuppdrag för utredning av möjligheter för nyetablering av småskaligt yrkesfiske. Beståndsuppskattningar ska göras för att användas som underlag. Synkning mellan licensgivande och dispenser för användning av redskap viktigt.
- Jordbruksverket:
 - Inte med.

12. Informationspunkt: Nytt från kommunerna

- **Karlsborg:**
 - Vikens vattenråd, LOVA-våtmarker. 3 potentiella objekt, behöver förankras med markägare. Godset har mkt våtmarker och lämpliga återvätningsobjekt.
 - PFAS Karlsborgs flygplats, upphandling för reningsanläggningar.

- Försvarsmakten behöver utöka sina skjutningar, beslut om utökning utan miljötillstånd från regeringen.
- **Habo kommun:**
 - Restaureringsarbetet pågår, biotopkartering i vissa mindre tillflöden.
 - Kraftverket i Svedån, arbetet pågår.
- **Jönköpings kommun:**
 - Inget nytt.
 - Vore intressant att få reda på kommunernas arbete med PFAS generellt runt Vättern.

13. Informationspunkt: **Nya rapporter**

- Inventering gäddyngel i norra Vättern.
- Miljögifter i fisk från Vättern, Vänern, och Mälaren.
- Analys av lekfiskräkningen på öring.
- Årsskrift 2021 ligger på www.vattern.org
- Utvärdering kräftprovfiske 2022 på gång.
- Utvärdering av laxutsättningarna 2008-2022 på gång.

14. Informationspunkt: **Genomgång av inkomna förslag** (byt plats på denna och nedanstående)

- SLU:s delar, där avvaktar vi underlag från diverse undersökningar.
- HAV, harr avvaktar behov av input från Lst. Inklusivt rinken och västra Visingsö
- Utmärkning av redskap, avvaktar hantering hos HaV.
- Färdigt underlag för röding, inte för öring. Hanteras i ett paket tillsammans med punkt 21 och 22.
- Fiske utan hulling, finns data för att gå vidare med analyser. Gäller även bag-limit på röding. Samverkan med Vänern kring detta.
- Punkt 16, 17 och 18 borde kanske ingå i arbetet med förvaltningsplanen.
- Punkt 24 och 25 flytta till harrgruppen.
- Aktivera upp gäddpunkterna 14 och 15, kanske skapa en arbetsgrupp för att titta på eventuella regelförslag.
- Beslut: Lst uppdrag att titta på gäddfrågorna 14 och 15.

15. Informationspunkt: Nytt från arbetsgrupperna

- **Kräftgruppen:** Ansökan om projekt angående kräftans påverkan på Vätterns ekosystem samt test av förvaltningsmetoder. SLU ansöker. Gruppen bör avvecklas.
- **Övervakning/undersökning:** Haft möte i december. Utsjöfiske planerat 2023 genom SLU. Även diverse kräftundersökningar som genomförs i SLU:s regi.
- **Tillsynsgruppen:** Ska ha möte i april.
- **Laxgruppen:** Inte aktiv.
- **Informationsgruppen:** Aktivitetsplan och kommunikationsplan finns förslag på. Hemsidan uppdaterats, info till runt Vättern.
- **Regelgruppen:** Inte aktiv.
- **Harrgruppen:** Haft möte i samband med uppstarten av årets lekfiskräkning.
- **Miljögifter:** Inte aktiv.
- **Yrkesfiskegruppen:** inte riktigt formerats ännu.

Till nästa möte ska kansliet ta fram förslag till beslut om avveckling av regelgruppen, miljögiftsgruppen, laxgruppen och eventuellt kräftgruppen.

16. Övriga frågor

Kommentar fiskevattenägarna: Ifrågasätter utsättningarna av lax i Vättern, som det är idag tillfaller pengarna från domen enbart fritidsfisket genom laxutsättningarna. Utredningar har satt utsättningsmängden till 20 000 st/år samtidigt som rödingen har ökat. Är det motiverat att fortsätta och finns planer på att sluta. Svar, inga planer på att upphöra i dagsläget, dock bör frågan kring utsättningarnas vara eller inte vara lyftas emellanåt, ställningstagandet görs i samband med revidering av förvaltningsplanen, eventuellt skulle en mer ingående principställningstagande göras i förvaltningsplanen.

Laxutsättningarna behöver ses i adaptiv kontext i takt med att andra inhemska arter ökar som resultat av olika åtgärdsarbeten. Får stor påverkan för fisket om laxen tas bort under fredningsperioden för andra viktiga arter. En grundprincip

bör vara att se på laxen utifrån den potentiella påverkan som den kan ha på Vätterns naturvärden.

Starta en arbetsgrupp för beredning av laxfrågan inför förvaltningsplanen.

Beslut på mötet:

Kansliet bereder ett förslag på framtida hantering av laxutsättningarna till nästa möte samt förslag på laxutsättningsarbetsgrupp med förberett förslag på beslut. Även inkludera frågan kring utsättningsmaterial då både K-lax och G-lax bedöms bli bristvara framöver.

17. Nästa möte

Måndag 19 juni i Västra Götaland, förslagsvis Almnäs.

18. Mötets avslutande

Ordföranden tackade deltagarna och avslutade mötet.

Karl-Magnus Johansson
Vid protokollet

Annica Magnusson
Mötesordförande

Anders Rockler
Justeringsperson

Protokoll

Datum
2023-03-03

Sida 9/9

BILAGA 1

Närvarande:

Annica Magnusson, Jönköpings kommun

Anders Rockler, Fiskevattenägarna

Jonny Ståhl, Insjöfiskarna

*Göran Sundblad, SLU

Henrik Olsson, Sportfiskarna

Åse Wännerstam, Wettersaga

Sofia Brockmark, Havs- och Vattenmyndigheten

Ingvar Thorsholen, Vätterns fritidsfiske och fiskevårdsförbund

Anton Halldén, Länsstyrelsen i Jönköpings län

Fredrik Larson, Länsstyrelsen i Jönköpings län

Anders Lundgren, Karlsborgs kommun

Pierre Rydén, Vätterns fritidsfiske och fiskevårdsförbund

Lars Gezelius, Länsstyrelsen Östergötland

Ove Johansson, Fisketurism

Ingemar Bergbom, Habo kommun

*Via skype

** Tillfälliga gäster